

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความกตัญญูทศเวทิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนมัธยมวัดเขาสุทิม จังหวัดจันทบุรี ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบตัดขวาง (Cross - Sectional Design) เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความกตัญญูทศเวทิต และเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว กับความกตัญญูทศเวทิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนมัธยมวัดเขาสุทิม จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2555 จำนวน 232 คน

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนมัธยมวัดเขาสุทิม จังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2555 จำนวน 147 คน คำนวณจากสูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1973 : 1088 ; อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปริดาภิสุทธิ, 2534 : 13 - 14) และกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 95 % โดยมีความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม $\pm .05$

วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic Sampling) โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

2.1 กำหนดหมายเลขประจำตัวของนักเรียน ตามลำดับหมายเลขประจำตัว ซึ่งมีตั้งแต่หมายเลข 1 ถึงหมายเลข 232

2.2 กำหนดจำนวนอันตรภาคชั้น โดยการเอาจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยหารด้วยจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ คือ 232 หารด้วย 147 ได้จำนวนอันตรภาคชั้นเท่ากับ 1.58

2.3 เขียนหมายเลข 1 และ 2 ใส่กระดาษ แล้วนำไปใส่ในกล่อง จับฉลากหมายเลขที่อยู่ในกล่องขึ้นมา ถ้าได้หมายเลขประจำตัวของนักเรียนคนใด ให้ใช้หมายเลขนั้นเป็นของกลุ่มตัวอย่างคนแรก จากนั้นดำเนินการหากลุ่มตัวอย่างคนที่สอง โดยการเอาจำนวนอันตรภาคชั้นซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.58 มาบวกกับหมายเลขประจำตัวของกลุ่มตัวอย่างคนแรก ถ้ามีเศษให้ปัดลง และหากกลุ่มตัวอย่างคนที่สาม โดยการเอาจำนวนอันตรภาคชั้นคูณ 2 แล้วบวกกับหมายเลขประจำตัวของกลุ่มตัวอย่างคนแรก ถ้ามีเศษให้ปัดลง เช่น ให้ $i =$ อันตรภาคชั้น และ $R =$ ตัวอย่างที่สุ่มได้ จะได้ $R, R+i, R+2i, R+3i, \dots, R+(n-1)i$ ดำเนินการเช่นนี้ต่อไปเรื่อย ๆ จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบทั้งหมด 147 คน ตามที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามมาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม โดยพัฒนาจากแบบทดสอบวัดจริยธรรมด้านความกตัญญูของทวิศักดิ์ จงประดับเกียรติ (2533 : 116 - 121) พร้อมทั้งได้ศึกษามาจากทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครอบคลุมกับเนื้อหาตามกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยแบ่งลักษณะของแบบสอบถามออกเป็น 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) มีจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ อาชีพของผู้ปกครอง ประเภทของครอบครัว การไปวัดทำบุญ การรักษาศีล 5 และการนั่งสมาธิ

ตอนที่ 2 ความกตัญญูทศเวท ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) 3 ตัวเลือก มีจำนวน 20 ข้อ แบ่งเป็นความกตัญญูทศเวทต่อบุคคล จำนวน 10 ข้อ และความกตัญญูทศเวทต่อสถาบัน จำนวน 10 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ. 2534 : 131)

ปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน
ปฏิบัติน้อย	ให้	2 คะแนน
ปฏิบัติปานกลาง	ให้	3 คะแนน
ปฏิบัติมาก	ให้	4 คะแนน
ปฏิบัติมากที่สุด	ให้	5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย ใช้เกณฑ์ค่าสูงสุดลบด้วยคะแนนที่ค่าต่ำสุดหารด้วยจำนวนช่วง 5 ช่วง ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว, 2535 : 103)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีความกตัญญูกตเวทิตะดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีความกตัญญูกตเวทิตะดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีความกตัญญูกตเวทิตะดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีความกตัญญูกตเวทิตะดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความกตัญญูกตเวทิตะดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านครอบครัว (การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง) มีลักษณะของคำตอบเป็นแบบมาตรประเมินค่า (Rating Scale) มีมาตรวัด 5 ระดับ ได้แก่ จริงมากที่สุด จริงมาก จริงปานกลาง จริงน้อย และไม่จริงเลย ตามมาตรวัดเจตคติของลิเคอร์ท (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2534 : 131) มีจำนวนคำถามทั้งหมด 10 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ไม่จริงเลย	ให้	1 คะแนน
จริงน้อย	ให้	2 คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	3 คะแนน
จริงมาก	ให้	4 คะแนน
จริงมากที่สุด	ให้	5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย ใช้เกณฑ์ค่าสูงสุดลบด้วยคะแนนที่ค่าต่ำสุดหารด้วยจำนวนช่วง 5 ช่วง ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535 : 103) รายละเอียดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ปัจจัยด้านครอบครัว (สัมพันธภาพภายในครอบครัว) มีลักษณะของคำตอบเป็นแบบมาตรประเมินค่า (Rating Scale) มีมาตรวัด 5 ระดับ ได้แก่ จริงมากที่สุด จริงมาก จริงปานกลาง จริงน้อย และไม่จริงเลย ตามมาตรวัดเจตคติของลิเคอร์ท (บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, 2534 : 131) มีจำนวนคำถามทั้งหมด 10 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ไม่จริงเลย	ให้	1 คะแนน
จริงน้อย	ให้	2 คะแนน
จริงปานกลาง	ให้	3 คะแนน
จริงมาก	ให้	4 คะแนน
จริงมากที่สุด	ให้	5 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมาย ใช้เกณฑ์ค่าสูงสุดลดด้วยคะแนนที่ค่าต่ำสุดหารด้วยจำนวนช่วง 5 ช่วง ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. 2535 : 103) รายละเอียดดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีสัมพันธภาพระดับน้อยที่สุด

2. วิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การตรวจสอบเครื่องมือ เป็นการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาเชิงพินิจ (Face Validity) โดยดูตามโครงสร้างของเนื้อหาและความสอดคล้องกับกรอบแนวคิด จากนั้นได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน (รายละเอียดตามภาคผนวก ก) ช่วยตรวจสอบความสมบูรณ์ และแก้ไข รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องเหมาะสมกับการวิจัยครั้งนี้

2.2 การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือโดยการนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรที่ทำการศึกษาที่โรงเรียนมะขามสรรเสริญตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลจากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990 : 202 - 204) ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.89 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

2.2.1 แบบวัดความกตัญญูกตเวที ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84

2.2.2 แบบวัดการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84

2.2.3 แบบวัดสัมพันธภาพภายในครอบครัว ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์และการอำนวยความสะดวกถึงสำนักงานเขตพื้นที่ เขต 17 และ โรงเรียนมัธยมวัดเขาสุทิม จังหวัดจันทบุรี เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปชี้แจงวัตถุประสงค์และอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบอิสระ จากนั้นเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนในวันเดียวกัน และตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถามทุกฉบับก่อนออกจากพื้นที่ ถ้าแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างใดมีคำตอบไม่สมบูรณ์ จะให้กลุ่มตัวอย่างตอบเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน โดยนำแบบสอบถามทั้งหมดที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ มาวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. บัณฑิตส่วนบุคคลของนักเรียน วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาโดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ
2. ความกตัญญูทเวทิจของนักเรียน วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาโดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. บัณฑิตด้านครอบครัว ได้แก่ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง และสัมพันธภาพภายในครอบครัว วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างบัณฑิตส่วนบุคคลกับความกตัญญูทเวทิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ F-test และกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 จะวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe')
5. ทดสอบความแตกต่างระหว่างบัณฑิตด้านครอบครัว ได้แก่ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของผู้ปกครอง และสัมพันธภาพภายในครอบครัว กับความกตัญญูทเวทิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน คือ F-test และกรณีที่พบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffe')

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
  - 1.1 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
  - 1.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
  - 3.1 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไปกับความถี่ทุกตัวที่ ด้วย F-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05
  - 3.2 วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') กรณีทดสอบด้วย F-test แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05